

นโยบายภาครัฐกับการเยียวยาประชาชนในช่วงโควิด-19
GOVERNMENT POLICIES AND THE REMEDY OF PEOPLE
DURING THE COVID-19

¹วิไลวรรณ วะปะแก้ว และ ²ภักดี โพธิ์สิงห์
¹Wilaiwan Wapakeaw and ²Pakdee Posing

¹มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ประเทศไทย
²มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
¹Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand.
²Lecturer, Mahamakut Buddhist University Isaan Campus

¹Narong.law2524@gmail.com

Received : May 1, 2022; Revised : June 21, 2022; Accepted : July 24, 2022

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานโยบายภาครัฐกับการเยียวยาประชาชนในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโควิด-19 ซึ่งรัฐบาลจะต้องบริหารประเทศชาติให้ก้าวข้ามวิกฤตนี้ให้ได้ โดยมีการประกาศมาตรการเยียวยาประชาชนในชื่อโครงการ ได้แก่ เราไม่ทิ้งกัน, คนละครึ่ง, เราชนะ และกระทรวงการคลังได้ออกมาตรการวงเงินกู้ฉุกเฉินให้กับกลุ่มอาชีพที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโควิด-19 เนื่องด้วยสถานการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นในประเทศไทย จึงประกาศราชกิจจานุเบกษา พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินโดยห้ามออกนอกเคหสถานทั่วราชอาณาจักร เว้นแต่มีความจำเป็น ส่งผลกระทบให้ประชาชนหลากหลายอาชีพต้องหยุดทำงาน ขาดรายได้ แบบกะทันหัน บางคนต้องถูกเลิกจ้าง เพราะกิจการถูกสั่งปิด เกิดความเดือนร้อนทั่วทั้งประเทศไทย ทำให้รัฐบาลภายใต้การปกครองของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เล็งเห็นถึงความเดือดร้อนของที

¹ นิสิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

² รองศาสตราจารย์ ดร. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

น้องประชาชนในประเทศไทยจึงได้ประชุมหารือกับส่วนภาครัฐทุกส่วนโดยจัดทำโครงการช่วยเหลือประชาชนต่อไป

คำสำคัญ: นโยบายภาครัฐ, การเยียวยาประชาชน, สถานการณ์โควิด-19

Abstract

The objective of this article is to study the government policies and the remedy of people during the COVID-19 epidemic situation that the government must manage the country to transcend this crisis with citizens' remedial measures through various programs such as: We Do Not Leave Anyone; Paying Half from Each Party; and We Win. In addition, the Ministry of Finance has issued emergency loan measures to various occupation groups affected by the COVID-19 outbreak. Since such a situation has occurred in Thailand, the Royal Gazette was published for an Emergency Decree on Public Administration in an Emergency Situation by prohibiting the people from leaving their living places throughout the country unless it is necessary. As a result, the people of various occupations have to stop working and suddenly lack income. Some people have to be laid off because the business was closed. This has caused troubles all over Thailand and made the government under General Prayut Chan-o-cha, the Prime Minister, see the pains of the people in Thailand. The government, therefore, has had meetings with all government sectors in developing various projects in helping the people.

Keywords: Government Policy, the Remedy of People, Situation of COVID-19

บทนำ

รัฐมีหน้าที่ต่อประชาชน”ด้วยเพื่อให้รัฐต้องดำเนินการในเรื่องที่กำหนดให้แก่ประชาชน “ทุกคน”หรือ“ทุกชุมชน”เป็นการทั่วไป โดยที่ประชาชนแต่ละคนหรือแต่ละชุมชน “ไม่ต้องใช้สิทธิร้องขอ”โดยนำเอาเฉพาะเรื่องที่มีความสำคัญมาบัญญัติไว้เท่านั้น เพื่อให้มีสภาพบังคับให้รัฐต้องทำตามหน้าที่ ถ้ารัฐไม่กระทำตามหน้าที่ ก็จะเป็นกรณีจึงใจไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ หรือถ้ากระทำหน้าที่ไม่ดี ประชาชนและชุมชนย่อมมีสิทธิติดตามและเร่งรัดให้รัฐดำเนินการ และฟ้องร้องหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดให้ประชาชนหรือชุมชนได้รับประโยชน์นั้นได้ (มาตรา 51) ทั้งนี้ เพื่อบริการประชาชนและเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศต่อไป ตามที่นายกรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อสภานิติบัญญัติ

แห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557 โดยได้กำหนดนโยบายไว้ 11 ด้าน เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 มาตรา 19 ที่ระบุให้รัฐบาลมีหน้าที่ในการบริหารราชการแผ่นดินดำเนินการให้มีการปฏิรูปด้านต่างๆ และส่งเสริมความสามัคคีและความสมานฉันท์ของประชาชนในชาติ ซึ่งการระบอบระลอกใหม่ ซึ่งอาจทำให้รัฐบาลกลับมาใช้มาตรการควบคุมการระบาดเข้มงวดอีกครั้งและไม่สามารถจัดทำระเบียบท่องเที่ยว (travel bubble) ได้ ทั้งนี้ กรณีเลวร้ายดังกล่าวยังไม่รวมมาตรการภาครัฐที่จะออกมาเพิ่มเติม ดังนั้น จึงต้อง ติดตามพัฒนาการของเศรษฐกิจและการระบาดอย่างใกล้ชิด โดยใช้เครื่องชี้เศรษฐกิจเร็ว (real-time economic indicators) เนื่องด้วยสถานการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นในประเทศไทย จึงประกาศราชกิจจานุเบกษา พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินโดยห้ามออกนอกเคหสถานทั่วราชอาณาจักร เว้นแต่มีความจำเป็น ส่งผลกระทบให้ประชาชนหลากหลายอาชีพต้องหยุดทำงาน ขาดรายได้ แบบกะทันหัน บางคนต้องถูกเลิกจ้าง เพราะกิจการถูกสั่งปิด เกิดความเดือนร้อนทั่วทั้งประเทศไทย ทำให้รัฐบาลภายใต้การปกครองของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เล็งเห็นถึงความเดือนร้อนของพี่น้องประชาชนในประเทศไทยจึงได้ประชุมหารือกับส่วนภาครัฐทุกส่วนโดยจัดทำโครงการช่วยเหลือประชาชนต่อไป

บทบาทหน้าที่ของรัฐบาล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดให้มีหมวดว่าด้วย “หน้าที่ของรัฐ” ขึ้นเป็นหมวดใหม่ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้เพื่อเป็นหลักประกันให้แก่ประชาชนว่า รัฐต้องดำเนินการอันเป็นหน้าที่ของรัฐตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดตามกำลังความสามารถทางการเงินการคลังของรัฐ เพื่อให้สิทธิของประชาชนในเรื่องสำคัญ ๆ เกิดเป็นรูปธรรมขึ้น และ ให้เกิดความสอดคล้องกับสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ กล่าวคือ สิ่งใดที่รัฐกำหนดให้เป็นสิทธิ หมายความว่า รัฐมีหน้าที่โดยเฉพาะเจาะจงที่ต้องดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติที่กำหนดไว้ ในขณะที่สิ่งใดเป็นเสรีภาพ หมายถึง รัฐมีหน้าที่ทั่วไปที่จะงดเว้นไม่ขัดขวางการใช้เสรีภาพนั้นของประชาชน แต่รัฐไม่มีหน้าที่โดยเฉพาะเจาะจงที่จะต้องจัดหาสิ่งที่เป็นเสรีภาพให้ ดังนั้น ภายใต้ระบอบประชาธิปไตยจึงเป็นหน้าที่ของรัฐในการพิทักษ์ ปกป้อง ค้ำครอง สิทธิ เสรีภาพของประชาชนทุกคนภายในรัฐเป็นหลักประกันว่าคนทุกคนภายในรัฐจะได้รับการปกป้อง ค้ำครอง ดูแลสิทธิ เสรีภาพ อย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2560)

การบัญญัติหน้าที่ของรัฐในหมวดนี้เกิดจากแนวคิดที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้ทบทวนหมวดสิทธิและเสรีภาพ และหมวดแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐตามรัฐธรรมนูญฉบับที่ผ่านมา ประกอบกับสิทธิ เสรีภาพของปวงชนชาวไทยที่รัฐมีหน้าที่จะต้องดำเนินการ

เพื่อให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริง คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงได้กำหนดให้ “รัฐมีหน้าที่ต่อประชาชน” ด้วยเพื่อให้รัฐต้องดำเนินการในเรื่องที่กำหนดให้แก่ประชาชน “ทุกคน” หรือ “ทุกชุมชน” เป็นการทั่วไป โดยที่ประชาชนแต่ละคนหรือแต่ละชุมชน “ไม่ต้องใช้สิทธิร้องขอ” โดยนำเอาเฉพาะเรื่องที่มีความสำคัญมาบัญญัติไว้เท่านั้น เพื่อให้มีสภาพบังคับให้รัฐต้องทำตามหน้าที่ ถ้ารัฐไม่กระทำตามหน้าที่ ก็จะเป็นกรณีจึงใจไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ หรือถ้ากระทำหน้าที่ไม่ดี ประชาชนและชุมชนย่อมมีสิทธิติดตามและเร่งรัดให้รัฐดำเนินการ และฟ้องร้องหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดให้ประชาชนหรือชุมชนได้รับประโยชน์นั้นได้ (มาตรา 51) ทั้งนี้ เพื่อบริการประชาชนและเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศต่อไป (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ.2559)

การที่ประเทศต่างๆ เร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมสาเหตุเพราะต้องการยกระดับมาตรฐานการครองชีพ(Standard of Living) และความเป็นอยู่ของประชาชน (Well-being) ให้ดีขึ้น ขณะที่การพัฒนาเศรษฐกิจต่างก็มีจุดหมายเพื่อต้องการเพิ่มระดับรายได้ประชาชาติในอัตราที่สูงกว่าการเพิ่มขึ้นของประชากรในประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาประเทศจะเป็นไปได้มาก-น้อยเพียงใดต่างก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศนั้นๆ ซึ่งการพัฒนาประเทศ (National Development) เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจ ให้มีขีดความสามารถในการผลิต และการแข่งขันสูงขึ้น การพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้เกิดความสมดุลในระบบนิเวศ การพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม การพัฒนาทางด้านจิตใจ รวมทั้งการพัฒนาชนบทให้เป็นระบบและเกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ ที่กล่าวนี้คือความสำคัญ และแนวทางในการพัฒนาประเทศในอนาคต โดยมุ่งเน้นให้มีเกิดการพัฒนาในทุกๆด้านเพื่อเพิ่มศักยภาพ

บทบาทหน้าที่ของรัฐบาล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดให้มีหมวดว่าด้วย “หน้าที่ของรัฐ” ขึ้นเป็นหมวดใหม่ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้เพื่อเป็นหลักประกันให้แก่ประชาชนว่า รัฐต้องดำเนินการอันเป็นหน้าที่ของรัฐตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดตามกำลังความสามารถทางการเงินการคลังของรัฐ เพื่อให้สิทธิของประชาชนในเรื่องสำคัญ ๆ เกิดเป็นรูปธรรมขึ้น และให้เกิดความสอดคล้องกับสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ กล่าวคือ สิ่งใดที่รัฐกำหนดให้เป็นสิทธิ หมายความว่า รัฐมีหน้าที่โดยเฉพาะเจาะจงที่ต้องดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติที่กำหนดไว้ ในขณะที่สิ่งใดเป็นเสรีภาพ หมายถึง รัฐมีหน้าที่ทั่วไปที่จะงดเว้นไม่ขัดขวางการใช้เสรีภาพนั้นของประชาชน แต่รัฐไม่มีหน้าที่โดยเฉพาะเจาะจงที่จะต้องจัดหาสิ่งที่เป็นเสรีภาพให้ ดังนั้น ภายใต้ระบอบประชาธิปไตยจึงเป็นหน้าที่ของรัฐในการพิทักษ์ ปกป้อง คุ้มครอง สิทธิ เสรีภาพของประชาชนทุกคนภายในรัฐเป็น

หลักประกันว่าคนทุกคนภายในรัฐจะได้รับการปกป้อง ค้ำครอง ดูแลสิทธิ เสรีภาพ อย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.2560)

การบัญญัติหน้าที่ของรัฐในหมวดนี้เกิดจากแนวคิดที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้ทบทวนหมวดสิทธิและเสรีภาพ และหมวดแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐตามรัฐธรรมนูญฉบับที่ผ่านมา ประกอบกับสิทธิ เสรีภาพของปวงชนชาวไทยที่รัฐมีหน้าที่จะต้องดำเนินการเพื่อให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริง คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงได้กำหนดให้ “รัฐมีหน้าที่ต่อประชาชน” ด้วยเพื่อให้รัฐต้องดำเนินการในเรื่องที่กำหนดให้แก่ประชาชน “ทุกคน” หรือ “ทุกชุมชน” เป็นการทั่วไป โดยที่ประชาชนแต่ละคนหรือแต่ละชุมชน “ไม่ต้องใช้สิทธิร้องขอ” โดยนำเอาเฉพาะเรื่องที่มีความสำคัญมาบัญญัติไว้เท่านั้น เพื่อให้มีสภาพบังคับให้รัฐต้องทำตามหน้าที่ ถ้ารัฐไม่กระทำตามหน้าที่ ก็จะเป็นกรณีจงใจไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ หรือถ้ากระทำหน้าที่ไม่ดี ประชาชนและชุมชนย่อมมีสิทธิติดตามและเร่งรัดให้รัฐดำเนินการ และฟ้องร้องหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดให้ประชาชนหรือชุมชนได้รับประโยชน์นั้นได้ (มาตรา 51) ทั้งนี้ เพื่อบริการประชาชนและเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศต่อไป (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ.2559)

การที่ประเทศต่างๆ เร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมสาเหตุเพราะต้องการยกระดับมาตรฐานการครองชีพ(Standard of Living) และความเป็นอยู่ของประชาชน (Well-being) ให้ดีขึ้น ขณะที่การพัฒนาเศรษฐกิจต่างก็มีจุดหมายเพื่อต้องการเพิ่มระดับรายได้ประชาชาติในอัตราที่สูงกว่าการเพิ่มขึ้นของประชากรในประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาประเทศจะเป็นไปได้มาก-น้อยเพียงใดต่างก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศนั้นๆ ซึ่งการพัฒนาประเทศ (National Development) เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจ ให้มีขีดความสามารถในการผลิต และการแข่งขันสูงขึ้น การพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้เกิดความสมดุลในระบบนิเวศ การพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม การพัฒนาทางด้านจิตใจ รวมทั้งการพัฒนาชนบทให้เป็นระบบและเกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ ที่กล่าวมาคือความสำคัญ และแนวทางในการพัฒนาประเทศในอนาคต โดยมุ่งเน้นให้มีเกิดการพัฒนาด้านต่างๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพ

นโยบายของรัฐบาล

ตามที่นายกรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557 โดยได้กำหนดนโยบายไว้ 11 ด้าน เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย(ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 มาตรา 19 ที่ระบุให้รัฐบาลมีหน้าที่ในการบริหารราชการแผ่นดินดำเนินการให้มีการปฏิรูปด้านต่างๆ และ

ส่งเสริมความสามัคคีและความสมานฉันท์ของประชาชนในชาติ (สำนักงานคณะกรรมการ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ.2557) ดังนี้

นโยบายที่ 1 การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์

นโยบายที่ 2 การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ

นโยบายที่ 3 การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสการเข้าถึง
บริการของรัฐ

นโยบายที่ 4 การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

นโยบายที่ 5 การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุขและสุขภาพของ
ประชาชน

นโยบายที่ 6 การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ

นโยบายที่ 7 การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน

นโยบายที่ 8 การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี
การวิจัยและพัฒนาและนวัตกรรม

นโยบายที่ 9 การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุล
ระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

นโยบายที่ 10 การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาล และการ
ป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

นโยบายที่ 11 การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

ที่ผ่านมาภาครัฐได้สั่งให้การคลังและระบบสถาบันการเงิน เพื่อช่วยเหลือด้านสภาพ
คล่องและลดภาระหนี้ให้ครัวเรือนและธุรกิจอย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะ ในระยะแรกที่มีผู้ได้รับ
ผลกระทบจาก มาตรการควบคุมการระบาด ที่เข้มงวด เป็นจำนวนมาก โดยภาครัฐออก
มาตรการ ขนาดใหญ่เพื่อแก้ปัญหาและเร่งเยียวยา ผู้ได้รับผลกระทบในระยะสั้น ส่วนธนาคาร
แห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้ปรับลดอัตรา ดอกเบี้ยนโยบายจนอยู่ในระดับต่ำเป็น
ประวัติศาสตร์ รวมถึงออกมาตรการด้าน สินเชื่อเพื่อช่วยเหลือลูกหนี้ผ่านสถาบัน การเงิน อาทึ
การเลื่อนและลดภาระหนี้การปรับโครงสร้างหนี้ และสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ (soft loan) การ
ประสาน นโยบายเช่นนี้ (policy synchronization) จะช่วยสนับสนุนให้เศรษฐกิจไทย
กลับมาฟื้นตัวได้ในระยะปานกลาง สอดคล้องกับประมาณการ

ทั้งนี้แนวโน้มการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยในกรณีฐานสะท้อนว่า แม้เศรษฐกิจจะ
ได้รับแรงกระตุ้นขนาดใหญ่จากภาครัฐ แต่ยังคงอาศัยเวลากว่าที่จะกลับไประดับก่อน โควิด
-19 ได้ เนื่องจาก income shock ส่งผลกระทบยาวนานต่อฐานะการเงินภาคเอกชน และ
ธุรกิจต้องปรับรูปแบบกิจการให้สอดคล้องกับ วิถีชีวิตใหม่ (new normal) ของประชาชนที่
คำนึงถึงความปลอดภัยด้านสุขภาพมากขึ้น จนกว่าจะมีวัคซีนและยารักษาอย่างทั่วถึง
โดยเฉพาะธุรกิจภาคการท่องเที่ยว ดังนั้น ในระยะถัดไปที่ไทยสามารถควบคุม การระบาด

ได้และรัฐบาลเริ่มผ่อนปรนมาตรการควบคุมการระบาด นโยบายภาครัฐจะมีบทบาทสำคัญในการช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจให้กลับสู่ระดับก่อนการระบาด โดยเฉพาะนโยบายการคลังและนโยบายด้านอุปทาน (supply-side policy) ควบคู่กับมาตรการการเงินและสินเชื่อ ซึ่งการระบาดของโควิด -19 ทั่วโลกที่อาจส่งผลให้ เศรษฐกิจโลกหดตัวรุนแรงและยาวนานขึ้น สงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนที่อาจรุนแรงขึ้นทำให้ภาค การส่งออกและท่องเที่ยวของไทยหดตัวมากขึ้น และปัจจัยในประเทศ อาทิ การระบาดระลอกใหม่ ซึ่งอาจทำให้ รัฐบาลกลับมาใช้มาตรการควบคุมการระบาดเข้มงวดอีกครั้งและไม่สามารถจัดทำระเบียบ ท่องเที่ยว (travel bubble) ได้ ทั้งนี้ กรณีเลวร้ายดังกล่าวยังไม่รวมมาตรการภาครัฐที่จะ ออกมาเพิ่มเติม ดังนั้น จึงต้อง ติดตามพัฒนาการของเศรษฐกิจและการระบาดอย่างใกล้ชิด โดยใช้เครื่องชี้เศรษฐกิจเร็ว (real-time economic indicators)

มาตรการภาครัฐเพื่อเยียวยาประชาชน

เนื่องด้วยสถานการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นในประเทศไทย จึงประกาศราชกิจจานุเบกษา พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินโดยห้ามออกนอกเคหสถานทั่วราชอาณาจักร เว้นแต่มีความจำเป็น ส่งผลกระทบต่อประชาชนหลากหลายอาชีพต้องหยุดทำงาน ขาดรายได้ แบบกะทันหัน บางคนต้องถูกเลิกจ้าง เพราะกิจการถูกสั่งปิด เกิดความเดือนร้อนทั่วทั้งประเทศไทย ทำให้รัฐบาลภายใต้การปกครองของพลเอกประยุทธ์ จันทร์ โอชา นายกรัฐมนตรี เล็งเห็นถึงความเดือนร้อนของพี่น้องประชาชนในประเทศไทยจึงได้ ประชุมหารือกับส่วนภาครัฐทุกส่วน

1. **ข้อสำหรับมาตรการช่วยเหลือเยียวยากรณี โควิด-19 รอบแรก** โดยมีมาตรการไว้ทั้ง 13 ข้อ ดังต่อไปนี้ (สำนักข่าวไทยพีบีเอส, 2563)

1) ลดเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม ของนายจ้างและลูกจ้าง ซึ่งเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 33 ในส่วนของนายจ้างเหลือ 4% จากเดิม 5% ส่วนผู้ประกันตนเหลือ 1% และลดหย่อนเงินสมทบให้ผู้ประกันตนตามมาตรา 39 เหลือเงิน

2) มาตรการเยียวยากลุ่มแรงงาน ลูกจ้างชั่วคราว อาชีพอิสระที่ไม่อยู่ในระบบประกันสังคม รวมถึงผู้ส่งเงินประกันสังคมตามมาตรา 4 ซึ่งได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 โดยกระทรวงการคลังได้ออกมาตรการชดเชยรายได้คนละ 5,000 บาทต่อเดือน เป็นระยะเวลา 3 เดือน ตั้งแต่เดือน เม.ย.-มิ.ย.2563 เป้าหมายผู้เข้าร่วมโครงการ 3 ล้านคน วงเงิน 45,000 ล้านบาท เปิดลงทะเบียนผ่านเว็บไซต์ www.เราไม่ทิ้งกัน.com ตั้งแต่เวลา 18.00 น.ของวันที่ 28 มี.ค.2563 เป็นต้นไป

3) งบจ้างงาน สำหรับการจ้างงานประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 วงเงิน 2,700 ล้านบาท ระยะเวลาการจ้างงานไม่เกิน 6 เดือน และอัตราค่าจ้างต่อเดือนไม่เกิน 9,000 บาท

4) มาตรการช่วยเหลือบรรเทาผลกระทบต่อค่าครองชีพประชาชน โดยลดราคาขายปลีกก๊าซหุงต้ม (LPG) ลดลง 21.87 บาทต่อกิโลกรัม เหลือ 18.87 บาทต่อกิโลกรัม หรือลดลง 3 บาทต่อกิโลกรัม ซึ่งจะทำให้ก๊าซหุงต้มถึงขนาด 15 กิโลกรัม จะลดลงจาก 363 บาท เหลือ 318 บาท มีผลตั้งแต่วันที่ 24 มี.ค.เป็นต้นไป พร้อมทั้งปรับลดการเก็บเงินเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อลดราคาขายปลีกน้ำมันลงลิตรละ 50 สตางค์ เป็นเวลา 2 เดือน

5) มาตรการลดค่าไฟฟ้าในอัตรา 3% ให้กับผู้ใช้ไฟฟ้าทุกประเภทเป็นเวลา 3 เดือน หรือตั้งแต่เดือนเม.ย.-มิ.ย.2563 ซึ่งจะใช้งบประมาณ 5,160 ล้านบาท และคืนเงินประกันการใช้ไฟฟ้า (ค่าประกันมิเตอร์ไฟฟ้า) ให้กับผู้ใช้ประเภทที่ 1 คือบ้านที่อยู่อาศัยและกิจการขนาดเล็ก รวมทั้งสิ้น 22.17 ล้านราย วงเงินรวม 32,700 ล้านบาท รวมทั้งการขยายเวลาชำระค่าไฟฟ้าไม่เกิน 6 เดือนของแต่ละรอบบิล สำหรับผู้ใช้ไฟฟ้าที่เป็นกิจการเฉพาะอย่าง ได้แก่ ธุรกิจโรงแรม กิจการให้เช่าที่พักอาศัย โดยจะไม่มีกรคิดอัตราดอกเบี้ยในช่วงเวลาที่ผ่อนผัน สำหรับใบแจ้งค่าไฟฟ้า ประจำเดือนเมษายน – พฤษภาคม 2563 ทั้งนี้ ผู้ใช้ไฟฟ้าที่มีความประสงค์ขอรับความช่วยเหลือสามารถติดต่อได้ที่สำนักงานการไฟฟ้าในพื้นที่

6) มาตรการลดค่าน้ำประปาในอัตรา 3% ให้กับผู้ใช้ทุกประเภทเป็นเวลา 3 เดือน หรือตั้งแต่เดือน เม.ย.-มิ.ย.2563 คาดว่าจะใช้งบประมาณ 330 ล้านบาท และคืนเงินประกันการใช้น้ำให้กับผู้ใช้น้ำประเภทที่ 1 ที่พักอาศัย รวม 5.7 ล้านราย วงเงิน 2,834 ล้านบาท ทั้งนี้ ผู้วางเงินประกันการใช้น้ำสามารถตรวจสอบสิทธิและแจ้งความประสงค์เพื่อขอคืนเงินประกันผ่านช่องทางต่างๆรวมทั้งการขยายเวลาชำระค่าน้ำประปาไม่เกิน 6 เดือนของแต่ละรอบบิล สำหรับผู้ใช้ไฟฟ้าที่เป็นกิจการเฉพาะอย่าง ได้แก่ ธุรกิจโรงแรม กิจการให้เช่าที่พักอาศัย โดยจะไม่มีกรคิดอัตราดอกเบี้ยในช่วงเวลาที่ผ่อนผัน ซึ่งจะมีผู้ได้ประโยชน์ 30,900 ราย

7) สถานธนาณูเคราะห์ (สธค.) รัฐบาลรับจําของรัฐบาลในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือ พม. ขยายเวลาตัวจํา 90 วัน แก่ผู้มาใช้บริการ วงเงินไม่เกิน 10,000 บาท ที่มีตัวจําตั้งแต่วันที่ 3 ม.ค.-31 มี.ค.2563 จะขยายอายุตัวจําจาก 4 เดือน 30 วัน เป็น 4 เดือน 120 วัน โดยไม่คิดดอกเบี้ย แต่ต้องมาลงทะเบียนที่ สธค.ทุกแห่ง ตั้งแต่วันที่ 1 เม.ย.-31 พ.ค.2563 จำกัด 1 คน 1 สิทธิ ส่วนอัตราดอกเบี้ยที่ให้ผู้บริการโรงรับจําจะอยู่ที่ 5,000 บาท ดอกเบี้ย 0.25%, 10,000 บาท ดอกเบี้ย 0.75%, 10,000-20,000 บาท ดอกเบี้ย 1% และ 100,000 บาท ดอกเบี้ย 1.25% สถานธนาณูบาลโรงรับจําที่อยู่ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีมาตรการผ่อนผันหรือยืดระยะเวลาใน

การชำระหนี้แก่ผู้จำหน่ายที่ได้มาจำหน่ายในเดือน ก.พ.-มิ.ย.2563 ให้ขยายเวลาไถ่ถอนทรัพย์สินรับจำหน่ายไปอีกเป็นระยะเวลา 1 เดือน นับจากวันครบกำหนดระยะเวลาตามกฎหมาย (4 เดือน 30 วัน)นอกจากนี้ ยังให้ปรับลดอัตราดอกเบี้ยสำหรับผู้ที่น่าทรัพย์สินมาจำหน่าย ในระหว่างวันที่ 1 เม.ย.-30 มิ.ย.2563 ดังนี้ เงินต้นไม่เกิน 5,000 บาท คิดอัตราดอกเบี้ย 0.125% ต่อเดือน, เงินต้นเกินกว่า 5,000 บาท คิดอัตราดอกเบี้ย 1% ต่อเดือน

8) มาตรการด้านภาษี โดยเลื่อนกำหนดเวลาการยื่นแบบและชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาออกไปเป็นสิงหาคม 2563, ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับค่าตอบแทนในการเสี่ยงภัยของบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข, เพิ่มวงเงินหักลดหย่อนค่าเบี้ยประกันสุขภาพ, เลื่อนเวลาการชำระภาษีเงินได้นิติบุคคล, มาตรการทางภาษีอากรและค่าธรรมเนียมเพื่อสนับสนุนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และยกเว้นอากรขาเข้าของที่ใช้รักษา วินิจฉัย หรือป้องกันโรค COVID-19, มาตรการขยายเวลาการยื่นแบบรายการภาษีพร้อมกับชำระภาษีของสถานบริการที่ประกอบกิจการตามบัญชีพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 และมาตรการขยายเวลาการชำระภาษีให้แก่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมสินค้าน้ำมัน และผลิตภัณฑ์น้ำมัน

9) มาตรการด้านการเงิน โครงการสินเชื่อเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับผู้มีอาชีพอิสระที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19, โครงการสินเชื่อเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับผู้มีรายได้ประจำที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19, โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำสำหรับสำนักงานธรรมาภิบาลเพื่อช่วยเหลือประชาชนฐานรากที่ได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการระบาดของ COVID-19 และโครงการสินเชื่อเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการรายย่อยที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของ COVID-19

10) สิทธิประโยชน์ทางภาษี เพื่อสนับสนุนการบริจาคแก้ไขปัญหาโรค COVID-19

(1) บุคคลธรรมดา บริจาคเงินหรือทรัพย์สินให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการเกี่ยวกับการป้องกัน ระวัง ยับยั้งการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 สามารถนำมาหักค่าลดหย่อนได้เท่าที่จำนวนบริจาค แต่เมื่อรวมกับเงินบริจาคตามมาตรา 47 (7) แห่งประมวลรัษฎากรแล้ว ต้องไม่เกิน 10% ของเงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและหักค่าลดหย่อนอื่น ๆ แล้ว

(2) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล บริจาคเงินหรือทรัพย์สินให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการเกี่ยวกับการป้องกัน ระวัง ยับยั้งการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 สามารถนำมาหักเป็นรายจ่ายได้เท่าจำนวนที่บริจาค แต่เมื่อรวมกับรายจ่ายเพื่อการกุศลสาธารณะหรือเพื่อการสาธารณประโยชน์ และเพื่อการศึกษาหรือเพื่อการกีฬา ตามมาตรา 65 ตรี (3) แห่งประมวลรัษฎากรแล้ว ต้องไม่เกิน 2% ของกำไรสุทธิ

(3) ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มกรณีบริจาคเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับการป้องกัน ระวัง ยับยั้งการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ COVID-19

ทั้งนี้ การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีทั้งหมด มีผลใช้บังคับสำหรับการบริจาคผ่านระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์ของกรมสรรพากร (e-Donation) ที่ได้กระทำตั้งแต่วันที่ 5 มี.ค. 2563 ถึงวันที่ 5 มี.ค.2564

11) สินเชื่อพิเศษเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มสภาพคล่องชั่วคราวในการดำรงชีวิตแก่ประชาชนที่มีรายได้ประจำ โดยธนาคารออมสิน สนับสนุนสินเชื่อวงเงินรวม 20,000 ล้านบาท วงเงินกู้สูงสุด 50,000 บาท คิดอัตราดอกเบี้ยคงที่ไม่เกิน 0.35% ต่อเดือน ระยะเวลากู้ไม่เกิน 3 ปี รับคำขอสินเชื่อถึงวันที่ 30 ธ.ค.2563

12) สินเชื่อฉุกเฉิน เพื่อเพิ่มสภาพคล่องชั่วคราวในการดำรงชีวิตแก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากไวรัส COVID-19 โดยให้ธนาคารออมสิน และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) สนับสนุนสินเชื่อวงเงินรวม 40,000 ล้านบาท วงเงินสูงสุด 10,000 บาท คิดดอกเบี้ยคงที่ไม่เกิน 0.10% ต่อเดือน ระยะเวลากู้ไม่เกิน 2 ปี 6 เดือน ปลอดชำระเงินต้นและดอกเบี้ย 6 เดือน

13) ให้ธนาคารออมสินสนับสนุนเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ 2,000 ล้านบาท โดยให้สำนักงาน ธนาคูเคราะห์ นำไปเป็นทุนปล่อยกู้ให้ประชาชน คิดอัตราดอกเบี้ยไม่เกิน 0.125% ต่อเดือน ระยะเวลา 2 ปี

จากมาตรการทั้งหมดนี้ส่งผลให้ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 ได้รับการช่วยเหลือเยียวยาจากรัฐบาลเป็นอย่างมาก แต่ก็ยังพบว่าประชาชนบางกลุ่มไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างเต็มที่ จะเห็นได้จากข่าวที่นำเสนอออกมาพบว่ากลุ่มประชาชนที่เป็นกลุ่มคนสูงวัยส่วนใหญ่ไม่สามารถใช้ระบบอินเทอร์เน็ต เพราะไม่มีความรู้ทางด้านนี้จึงรวมตัวกันออกมาเรียกร้องรัฐบาลให้เปิดการลงทะเบียนโครงการ “เราไม่ทิ้งกัน” อีกครั้งโดยให้รัฐบาลจัดตั้งศูนย์กลางเพื่อรับลงทะเบียนในครั้งนี้ และกรณีการขอรับเงินประกันค่าไฟ เช่นเดียวกันที่ต้องให้มีการลงทะเบียนผ่านอินเทอร์เน็ตก็ยังพบปัญหาในส่วนนี้อยู่บ้าง และอีกหลายมาตรการของรัฐบาลก็ยังพบปัญหาเดิมๆตามมา อย่างไรก็ตามการจัดการมาตรการทั้งหมดนี้รัฐบาลก็ตั้งใจบรรเทาทุกข์ร้อนของประชาชนทั่วประเทศ

การออกแบบนโยบายด้านอุปทานเพื่อสนับสนุนการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจทั้งการปรับรูปแบบธุรกิจ ทุน และแรงงาน ให้สอดคล้องกับภูมิทัศน์ทางเศรษฐกิจใหม่หลังการระบาดเนื่องจากธุรกิจแต่ละสาขาจะเผชิญกับการฟื้นตัวและอุปสรรคในการปรับตัวที่แตกต่างกันหลังการระบาดคลี่คลายลง ซึ่งอาจทำให้บางอุตสาหกรรมไม่สามารถฟื้นตัวได้เต็มที่และมีกำลังการผลิตส่วนเกิน (excess capacity) โดยภาครัฐควรทำดังนี้ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. 2541)

1) มีกลไกบริหารกำกับการผลิตส่วนเกินในภาคอุตสาหกรรมไทย อาทิ นโยบายที่เอื้อให้เกิดการควบรวม (mergers and acquisitions) กิจการในสาขาที่มีกำกับการผลิตส่วนเกินอยู่มาก โดยเฉพาะในสาขาที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยว หรือปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำธุรกิจให้สอดคล้องกับบริบทเศรษฐกิจใหม่หลังจากการระบาดคลัสต์คลายลง

2) ออกแบบนโยบายเพื่อสนับสนุนและยกระดับความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมกลุ่มเป้าหมายที่มีศักยภาพและมีโอกาสฟื้นตัวเร็วหลังการระบาด อาทิ เพิ่มแรงจูงใจให้เอกชนลงทุนผ่านมาตรการการคลัง มาตรการด้านการเงินและสินเชื่อ รวมถึงลดกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจ

3) เร่งรัดการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ โดยเฉพาะโครงการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชนทั้งในและนอกเขตระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก รวมถึงผลักดันให้มีการปรับโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับเศรษฐกิจดิจิทัล

4) สนับสนุนการพัฒนาทักษะแรงงาน (reskill and up skill) เพื่อรองรับการจ้างงานในธุรกิจกลุ่มเป้าหมายและปรับตัวเข้าสู่บริบทเศรษฐกิจใหม่หลังการระบาดคลัสต์คลาย

5) เร่งปฏิรูปกฎเกณฑ์ภาครัฐที่ล้าสมัยหรือเป็นอุปสรรคต่อการปรับตัวของภาคธุรกิจให้สอดคล้องกับภูมิทัศน์ใหม่

แม้ปัจจุบันไทยจะเข้าสู่ช่วงที่สามารถควบคุมการระบาดของโควิด-19 ได้ อีกทั้งยังมีกันชนเพียงพอในการออกมาตรการทางการเงินและการคลังเพื่อรองรับสถานการณ์การระบาด โควิด-19 ครั้งนี้ แต่ยังคงจำเป็นต้องเตรียมมาตรการไว้รองรับความเสี่ยงในระยะข้างหน้าให้ตรงจุด ทันการณ์ และมีประสิทธิผลมากขึ้น เพื่อรักษากันชนให้มีเพียงพอและลดโอกาสเกิด economic scars หากเศรษฐกิจไทยเกิดกรณีเลวร้ายขึ้นและเพื่อรักษาศักยภาพการขยายตัวของเศรษฐกิจในระยะยาว ซึ่งการดำเนินมาตรการดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยการประสานนโยบายสาธารณสุข มาตรการการคลัง มาตรการการเงินและสินเชื่อรวมถึงนโยบายด้านอุปทานเพื่อสนับสนุนการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ ให้เหมาะสมกับการระบาดของโรคในแต่ละช่วงเวลา(วิจัยกรุงศรี .2563)

2. ข้อสำหรับมาตรการช่วยเหลือเยียวยากรณี โควิด-19 รอบสอง โดยมีข้อกำหนดดังนี้

มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจที่คณะรัฐมนตรีคณะรัฐมนตรี มีมติเห็นชอบอนุมัติ 3 โครงการกระตุ้นเศรษฐกิจ เพื่อกระตุ้นการใช้จ่ายใช้สอยภายในประเทศ บรรเทาภาระค่าใช้จ่ายให้ประชาชน และช่วยเพิ่มสภาพคล่องให้ร้านค้ารายย่อย รวมถึงเป็นการสนับสนุนเศรษฐกิจฐานรากและฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งนี้ เงื่อนไขสำคัญของการรับสิทธิ์ของมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลทั้ง 3 คนโครงการ สามารถเลือกเข้าร่วมได้เพียง 1 มาตรการเท่านั้น

1) โครงการเติมเงินในบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ 14 ล้านคน เพิ่มขึ้นเดือนละ 500 บาท จากเดิมได้คนละ 300-200 บาท ก็จะได้เป็น 800-700 บาทต่อเดือนในการรูดซื้อสินค้าในร้านธงฟ้าประชารัฐ

2) โครงการคนละครึ่ง กระตุ้นค่าใช้จ่ายโดยประชาชนออกครึ่งหนึ่งและรัฐบาลออกอีกครึ่ง (Co-pay) โดยรัฐบาลจะเติมให้วันละ 150 บาทจะครบ 3,500 บาท ตลอดโครงการ

3) โครงการช้อปดีมีคืน กระตุ้นการบริโภคประชาชนประเทศในกลุ่มที่เสียภาษี โดยคืนภาษีสูงสุด 30,000 บาทมาลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

4) สำหรับโครงการเราชนะ คุณสมบัติ ผู้มีสัญชาติไทย 18 ปีขึ้นไป ,ไม่เป็นผู้ประกันตน มาตรา 33 ไม่เป็นข้าราชการ, ไม่เป็นข้าราชการการเมือง,ไม่รับบำนาญหรือเบี้ยหวัดจากราชการ,ไม่มีรายได้เกิน 3 แสนบาท,เงินฝากทุกบัญชีไม่เกิน 5 แสนบาท,ใช้แพลตฟอร์มมือถือทั้งหมด เพื่อรับโอนเงินจากรัฐบาล เพื่อลดภาระการต่อคิวเหมือนครั้งที่เราไม่ทิ้งกัน

กลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มที่ 1 ผู้ที่มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (ไม่ต้องลงทะเบียน ได้สิทธิ์โดยอัตโนมัติ)กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีฐานข้อมูล แอปเป่าตังค์ เช่น คนละครึ่ง เราเที่ยวด้วยกัน (ไม่ต้องลงทะเบียน ได้สิทธิ์โดยอัตโนมัติ)และกลุ่มที่ 3 ประชาชนที่ไม่ได้อยู่ในฐานข้อมูลภาครัฐ

วิธีการรับเงิน โดยการโอนเงิน ได้แก่ กลุ่มที่ 1 โอนเงินให้สัปดาห์ละครั้งเริ่มวันที่ 5 ก.พ. จนกว่าจะครบ 7,000 บาท ,กลุ่มที่ 2 จ่ายเงินรายสัปดาห์ละ 1,000 บาท 18 ก.พ. โอนเงินครั้งแรก,กลุ่มที่ 3 เปิดให้ลงทะเบียน 8 ก.พ. โอนเงินให้วันพฤหัสบดีสัปดาห์ โอนเงินงวดแรก 18 ก.พ. และมีระยะเวลาการใช้เงินได้ถึง 31 พฤษภาคม 2564 หากใช้สิทธิไม่หมดไม่มีสิทธิใช้เงินต่อ

บทสรุป

การบัญญัติหน้าที่ของรัฐในหมวดนี้เกิดจากแนวคิดที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ได้ทบทวนหมวดสิทธิและเสรีภาพและหมวดแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐตามรัฐธรรมนูญฉบับที่ผ่านมา ประกอบกับสิทธิ เสรีภาพของปวงชนชาวไทยที่รัฐมีหน้าที่จะต้องดำเนินการเพื่อให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริง คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงได้กำหนดให้ “รัฐมีหน้าที่ต่อประชาชน” ด้วยเพื่อให้รัฐต้องดำเนินการในเรื่องที่กำหนดให้แก่ประชาชน “ทุกคน” หรือ “ทุกชุมชน” เป็นการทั่วไป โดยที่ประชาชนแต่ละคนหรือแต่ละชุมชน “ไม่ต้องใช้สิทธิร้องขอ” โดยนำเอาเฉพาะเรื่องที่มีความสำคัญมาบัญญัติไว้เท่านั้น เพื่อให้มีสภาพบังคับให้รัฐต้องทำตามหน้าที่ ถ้ารัฐไม่กระทำตามหน้าที่ ก็จะเป็นกรณีจึงใจไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญหรือถ้ากระทำหน้าที่ไม่

ดี ประชาชนและชุมชนย่อมมีสิทธิติดตามและเร่งรัดให้รัฐดำเนินการ และฟ้องร้องหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดให้ประชาชนหรือชุมชนได้รับประโยชน์นั้นได้ (มาตรา 51) ทั้งนี้ เพื่อบริการประชาชนและเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศต่อไป ที่ผ่านมามาตราครุฑได้สั่งให้การคลังและระบบสถาบันการเงิน เพื่อช่วยเหลือด้านสภาพคล่องและลดภาระหนี้ให้ครัวเรือนและธุรกิจอย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะ ในระยะแรกที่มีผู้ได้รับผลกระทบจาก มาตรการควบคุมการระบาด ที่เข้มงวด เป็นจำนวนมาก โดยภาครัฐออกมาตรการ ขนาดใหญ่เพื่อแก้ปัญหาและเร่งเยียวยา ผู้ได้รับผลกระทบในระยะสั้น ส่วนธนาคาร แห่งประเทศไทย (สท.บ.) ได้ปรับลดอัตรา ดอกเบี้ยนโยบายจนอยู่ในระดับต่ำเป็น ประวัติการณ์ รวมถึงออกมาตรการด้านสินเชื่อเพื่อช่วยเหลือลูกหนี้ผ่านสถาบัน การเงิน อาทิ การเลื่อนและลดภาระหนี้การปรับโครงสร้างหนี้ และสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ (soft loan) การประสาน นโยบายเช่นนี้ (policy synchronization) จะช่วยสนับสนุนให้เศรษฐกิจไทยกลับมาฟื้นตัวได้ในระยะปานกลาง สอดคล้องกับประมาณการของประมาณการในการบริหารประเทศชาติ

การออกแบบนโยบายด้านอุปทานเพื่อสนับสนุนการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจทั้งการปรับรูปแบบธุรกิจ ทุน และแรงงาน ให้สอดคล้องกับภูมิทัศน์ทางเศรษฐกิจใหม่หลังการระบาดเนื่องจากธุรกิจแต่ละสาขาจะเผชิญกับการฟื้นตัวและอุปสรรคในการปรับตัวที่ต่างกันหลังการระบาดคลี่คลายลง ซึ่งอาจทำให้บางอุตสาหกรรมไม่สามารถฟื้นตัวได้เต็มที่และมีกำลังการผลิตส่วนเกิน (excess capacity) โดยภาครัฐควร

1) มีกลไกบริหารกำลังการผลิตส่วนเกินในภาคอุตสาหกรรมไทย อาทิ นโยบายที่เอื้อให้เกิดการควบรวม (mergers and acquisitions) กิจกรรมในสาขาที่มีกำลังการผลิตส่วนเกินอยู่มาก โดยเฉพาะในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว หรือปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำธุรกิจให้สอดคล้องกับบริบทเศรษฐกิจใหม่หลังจากการระบาดคลี่คลายลง

2) ออกแบบนโยบายเพื่อสนับสนุนและยกระดับความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมกลุ่มเป้าหมายที่มีศักยภาพและมีโอกาสฟื้นตัวเร็วหลังการระบาด อาทิ เพิ่มแรงจูงใจให้เอกชนลงทุนผ่านมาตรการการคลัง มาตรการด้านการเงินและสินเชื่อ รวมถึงลดกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจ

3) เร่งรัดการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ โดยเฉพาะโครงการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชนทั้งในและนอกเขตระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก รวมถึงผลักดันให้มีการปรับโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับเศรษฐกิจดิจิทัล

4) สนับสนุนการพัฒนาทักษะแรงงาน (reskill and up skill) เพื่อรองรับการจ้างงานในธุรกิจกลุ่มเป้าหมายและปรับตัวเข้าสู่บริบทเศรษฐกิจใหม่หลังการระบาดคลี่คลาย

5) เร่งปฏิรูปกฎเกณฑ์ภาครัฐที่ล้าสมัยหรือเป็นอุปสรรคต่อการปรับตัวของภาคธุรกิจให้สอดคล้องกับภูมิทัศน์ใหม่

แม้ปัจจุบันไทยจะเข้าสู่ช่วงที่สามารถควบคุมการระบาดของโควิด-19 ได้ อีกทั้งยังมี กันชนเพียงพอในการออกมาตราการทางการเงินและการคลังเพื่อรองรับสถานการณ์การ ระบาด โควิด-19 ครั้งนี้ แต่ยังคงจำเป็นต้องเตรียมมาตรการไว้รองรับความเสี่ยงในระยะ ข้างหน้าให้ตรงจุด ทันการณ์ และมีประสิทธิผลมากขึ้น เพื่อรักษากันชนให้มีเพียงพอและลด โอกาสเกิด economic scars หากเศรษฐกิจไทยเกิดกรณีเลวร้ายขึ้นและเพื่อรักษาศักยภาพ การขยายตัวของเศรษฐกิจในระยะยาว ซึ่งการดำเนินมาตรการดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยการ ประสานนโยบายสาธารณสุข มาตรการการคลัง มาตรการการเงินและสินเชื่อรวมถึงนโยบาย ด้านอุปทานเพื่อสนับสนุนการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ ให้เหมาะสมกับการระบาดของโรคใน แต่ละช่วงเวลา

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ.(2559). *คำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ เล่มที่ 1*. วิจัยกรุงศรี .(2563). <https://www.krungsri.com/bank/getmedia/0330f82b-4f6d-47> สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2564.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. (2541). *การวิจัยธุรกิจ*. กรุงเทพฯ : เพชรจรัสแสงแห่งโลก.
- สำนักข่าวไทยพีบีเอส. (2563). <https://news.thaipbs.or.th/content/290365>. สืบค้นเมื่อ วันที่ 7 พฤษภาคม 2563. สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (สขร.). สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มกราคม พ.ศ.2564
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2560) .*ความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบราย มาตราของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*